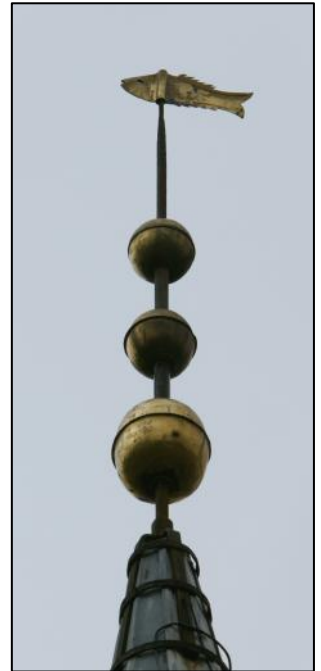

Visvliet

De vis van Visvliet

Op een van de windvanen van de kerk van Visvliet staat een visje. En ook op de sleutel van een kerk prijkt een vis. Wat heeft Visvliet met vis? Van oudsher was Visvliet een vissersplaatsje. Het lag naast het visrijke stroom (vliet) van de rivier de Lauwers. De bedijking van dit kwelderlandschap vond in het begin van de veertiende eeuw plaats onder leiding van het cisterciënzer Gerkesklooster. Dit klooster, gesticht in 1240, heeft een grote invloed gehad op de vormgeving van dit gebied en heeft een belangrijk aandeel gehad in de eerste inpolderingen van de Lauwerszee. De nederzetting Visvliet diende als voorwerk voor dit klooster.

Het waren ook de monniken die hier een kerk bouwden. Op een gedenksteen van de kerk staat te lezen dat in het jaar 1427 de 'visler cercke' is gebouwd. De kerk werd gewijd aan Sint Gangulfus. Een opvallende keuze, omdat deze van oorsprong Bourgondische heilige in het Noorden niet vaak voorkomt. Gangulfus werd bekend om het zogenaamde 'bronnenwonder', hij zou een bron op wonderbaarlijke wijze hebben verplaatst naar zijn geboorteplaats Varennes. Later werd hij uit jaloezie vermoord door een minnaar van zijn vrouw. Mogelijk werd Gangulfus om dit bronnenwonder als patroon voor de kerk van het aan het water gelegen plaatsje gekozen. Aan de ligging aan het water had Visvliet een groot deel van haar inkomsten te danken.

De windvaan van Visvliet

Geheime tekens

De vis is een bekend christelijk symbool. Vroege christenen gebruikte het als geheim teken. Tijdens de Christenvervolgingen in de Romeinse staat gebruikten de gelovigen neutrale tekens, die door niet-christenen op het eerste gezicht niet als christelijk konden worden herkend. Binnen de eigen kring was de betekenis wel bekend en de symbolen werden dan ook gebruikt om erachter te komen of iemand (ook) een christen was. Later bleef het symbool in gebruik. De naam van dit symbool is 'Ichtus', het Griekse woord voor vis. De vis staat in verband met de doop in het water, maar het visje verwijst ook over de verhalen over de wonderbare visvangst. Elke letter van het woord Ichtus, in het Grieks ιχθύς, staat voor de eerste letter van de zin die voor de Christenen de basis van hun geloof vormde: Jezus CHristos, THEau Uios, Soter (Jezus Christus, zoon van God, verlosser). Als je deze letters over elkaar heen schrijft krijg je een ander christelijk symbool: het wagenwiel.

Ichtus en het wagenwiel

De grote visser

Ook in de bijbel komen vissen voor. Zo zou Christus bij het laatste avondmaal niet alleen vijf broden met zijn discipelen hebben gedeeld, maar ook twee vissen. In kunstwerken waarin het avondmaal is afgebeeld, komen de vissen dan ook vaak terug.

Ook verwijst het naar het Bijbelverhaal van de wonderbaarlijke visvangst. In dit verhaal gaf Jezus vissers aanwijzingen waar ze hun netten moesten uitwerpen, na een nacht van vergeefse arbeid. Jezus zou hierbij de broers Simon en Andreas hebben opgeroepen om de 'vissers van mensen' te worden.

Ze werden de eerste apostelen. De variatie en hoeveelheid aan vis die ze ineens vingen nadat Jezus hun had toegesproken, die de boten tot zinken toe vulden, symboliseerde zo de verscheidenheid aan mensen die het Christendom zouden omarmen. Christus wordt in die zin aangeduid als 'de grote visser' en de gelovigen als de picini, de kleine visjes. Voor een vissersdorp als Visvliet moeten zulke verhalen een bijzondere betekenis gehad hebben. Voor christenen is de vis een belangrijk symbool gebleven die je niet alleen in kerken tegen kunt komen, maar zelfs op de bumper van auto's.

De wonderbaarlijke visvangst

